

Bestämmelser för Gesällbrev i:

Biodlaryrket

Bestämmelserna är framtagna och reviderade av branschen hösten/vintern 2022 samt fastställd av Sveriges Hantverksråd 2023-02-23.

Ansvarig bransch-/yrkesorganisation

Biodlingsföretagarna

Gesällprov – allmänna anvisningar

För att få slutföra Gesällprovet ska förkunskapskravet vara uppfyllt och vara godkänt av Biodlingsföretagarnas yrkesnämnd. Gesällprovet är ett yrkesprov som skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning visar att den prövande är väl insatt i yrket och har de kunskaper, kompetenser och färdigheter som krävs för att kunna utföra de i yrket förekommande arbetsuppgifterna. Provet bör utföras i nära anslutning till att utbildningen/färdigtränningen i yrket slutförs. För att erhålla ett Gesällbrev ska gesällprovet vara godkänt.

Förkunskapskrav

Gesällprov kan slutföras efter minst 1500 timmars dokumenterad utbildning/erfarenhet i yrket, varav ca 800 timmar ska vara praktisk erfarenhet av yrket (styrkta med intyg, se provanvisningarna) eller motsvarande av branschen validerade kunskaper. Förnärvarande finns bara möjligheten att avlägga Gesällprov via utbildning.

Exempel på utbildningsvägar

- Eftergymnasial utbildning till exempel YH, yrkeshögskoleutbildning alternativt Folkhögskola inriktning Yrkesbiodling.

Provanvisningar

Provet består av ett projektarbete samt ett antal praktiska och teoretiska prov och genomförs enligt anvisningarna i bilaga, som är framtagna och fastställda av branschen.

Gesällprov (anmälan/granskning/kostnad)

Anmälan om att slutföra provet görs till yrkesnämnden. Du hittar mer information om ansökningsförfarandet i provanvisningarna (se bilaga). Kontaktinformation till yrkesnämnden finns här nedan.

Ansvarig för granskningen är Biodlingsföretagarnas yrkesnämnd. Granskare ska vara neutrala och utses av yrkesnämnden på uppdrag av Sveriges Hantverksråd. Läs mer om granskningstillfället /granskningen i provanvisningarna (se bilaga).

Information om kostnaderna för att få provet granskat fås av yrkesnämnden. För närvarande är kostnaden 2% av prisbasbeloppet + moms. Summorna kan förändras så kontakta alltid yrkesnämnden för aktuella uppgifter. Betalningen ska vara gjord innan ansökan behandlas. Betalning sker till Biodlingsföretagarna BG 5276-8587

OBS! Kostnaderna för Gesällprov och Gesällbrev är två olika avgifter.

Gesällbrev (anmälan/kostnad/utdelning)

Efter godkänt prov görs en anmälan om att erhålla Gesällbrev hos Gesäll- & Mästarbrevskansliet. Ansökningsblankett finns på www.hantverksrad.se. Anmälan ska innehålla personuppgifter samt intygande om godkänt prov från branschen.

Administrationskostnaden för Gesällbrevet betalas lämpligast efter att Gesällprovet är klart och godkänt och i samband med att handlingarna skickas till Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Med Gesällbrevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Den administrativa kostnaden för Gesällbrevet hittar du information om i ansökningshandlingen för Gesällbrev. Kostnaden betalas in till Stiftelsen Hantverk & Utbildnings BG 5814-8446. Märk din betalning med namn, personnummer och yrke.

OBS! Kostnaderna för Gesällprov och Gesällbrev är två olika avgifter.

I din anmälan om Gesällbrev anger du en utdelningsort. Ditt Gesällbrev skickas till Företagarna eller Hantverkarna på vald ort som ombesörjer utdelningen av brevet.

Kontaktuppgifter:

Branschorganisation:

Biodlingsföretagarna
e-post: ordforande@biodlingsforetagarna.se
Hemsida: www.biodlingsforetagarna.se

Eventuella yrkestekniska frågor kan ställas till branschens/Yrkesnämndens
Kontaktperson Namn: Lina Norrsell
e-post: yrkesnamnden@biodlingsforetagarna.se

Gesäll- & Mästarbrevskansliet:

Sveriges Hantverksråd
Gesäll- & Mästarbrevskansliet
Box 147
793 23 Leksand

Tel. 0247-369 50

www.hantverksrad.se
info@hantverksrad.se

Tveka inte att kontakta oss om du har frågor eller funderingar kring Gesällbrev

Provanvisningar för gesällprov i Biodlaryrket

Gesällprovet består av

- Ett projektarbete, se nedan
- Ett antal teoretiska och praktiska prov som genomförs under utbildning.

För att få slutföra Gesällprovet och ansöka om Gesällbrevet ska även förkunskapskravet vara uppfyllt och godkänt av yrkesnämnden.

Bodlingsföretagarna arbetar för att öppna upp möjligheterna att ta Gesällbrev även för biodlare med lång erfarenhet och med annan utbildningsbakgrund än de som gått YH-utbildning/Folkhögskola men för tillfället finns bara möjligheten att avlägga prov genom anordnad utbildning. När yrkesnämnden har sett över möjligheterna att avlägga prov på annat sätt kommer bestämmelserna att uppdateras.

Avlägga Gesällprov genom skolförlagd utbildning eller genomgången YH-utbildning.

Som skolelev görs de praktiska och teoretiska proven under överseende av skolan under hela utbildningstiden och skolan intygar att proven genomförts och godkänts. Projektarbetet kan genomföras under utbildningstiden men ska granskas och godkännas av yrkesnämnden.

Projektarbete

Projektarbetet skall beskriva en yrkesbodling utifrån bland annat lokal- och materialbehov, processer och arbetsmetoder samt logistik och transporter

- Bihälsoplan som beskriver risker, symtom och åtgärder, både förebyggande och akuta
- Avelsplan som beskriver strategi och åtgärder
- Avläggarproduktion, teknik/metod samt strategi och mål
- Drottningodling, teknik/metod samt strategi och mål
- Honungsproduktion, teknik, arbetsmetodik, strategi och mål samt HACCP/egenkontrollplan
- Sammanfattande årsplan för samtliga arbetsmoment, fördelning och tidsåtgång
- Målsättning med bodlingsföretaget
- Affärsidé för verksamheten

Praktiska prov

De praktiska proven genomförs under utbildningstiden. De praktiska proven kan exempelvis handla om det som beskrivs under rubriken: *Du som Gesäll förväntas ha teoretiska och praktiska kunskaper inom följande områden...*

Granskning

Innan granskningen kan påbörjas ska administrationsavgiften vara betald. För att erhålla faktura, kontaktas kassor@bodlingsforetagarna.se

Samtliga handlingar skickas alltid till yrkesnamnden@bodlingsforetagarna.se

För att erhålla Gesällbrev ska förkunskapskravet vara uppfyllt och samtliga praktiska och teoretiska prov samt projektarbete vara godkända. När granskningen är klar och godkänd erhålls ett intyg från yrkesnämnden som ska bifogas ansökan om Gesällbrev.

Du som Gesäll förväntas ha teoretiska och praktiska kunskaper inom följande områden:

Avel

- Kunna välja biras/egenskaper utifrån rationella urvalskriterier.
- Ha grundläggande kunskaper i genetik och avelsvärdering.
- Kunna förstå strategiskt avelsarbete.

Avläggare

- Praktiskt och teoretiskt kunna göra olika slags avläggare.
- Kunna förstå, planera och genomföra avläggarbildning i en yrkesbiodling.

Biet och bisamhället

- Ha kunskap om biets anatomi samt bisamhällets uppbyggnad, funktion och egenskaper.
- Hantera och självständigt kunna arbeta yrkesmässigt med ett bisamhälle.
- Ha förståelse för vilka materialval som ska göras för bikupa och bigård och hur dessa val påverkar driftsystemet.

Biskötsel

- Hur man bedriver rationell biodling med adekvata skötselmoment.
- Nödvändiga skötselmoment för bisamhällets förmåga att producera.

Bihälsa

- Hur man identifierar förekommande sjukdomar.
- Hur man förebygger och åtgärdar problem relaterade till bisjukdomar. Gällande lagstiftning för bisjukdomar, parasiter och regler för flytt av bisamhällen.

Biprodukter

- Ha kunskap om användningsområden för honung samt om hur honung bereds.
- Ha kunskap om egenskaper och användningsområden för pollen, propolis och vax.
- Ha kunskap om hur honung, pollen, propolis och vax kan utvinnas, samlas och tas om hand.
- Ha kunskap om pollineringsuppdrag.

Driftplanering

- Kunna välja lämpliga platser för etablering av bigårdar.
- Kunna planera och organisera det logistiska flödet mellan den fasta arbetsplatsen och externa bigårdar.
- Kunna välja lämpligt transportmedel och eventuella hjälpmedel i relation till det logistiska flödet.
- Kunna planera och genomföra en rationell biskötselplan.

Drottningodling

- Praktiskt och teoretiskt kunna odla drottningar på olika sätt.
- Kunna förstå och planera drottningodling i en yrkesbiodling.

Livsmedelshantering

- Ha kunskap om vad som klassas som livsmedel och livsmedelshantering.
- Ha kunskap om vilka som är samhällets kontrollorgan och deras krav på biodlingsföretagaren.
- Ha kunskap om anmälningsplikt, egenkontroll och riskanalys genom HACCP. Känna till olika lösningar för honungs- och livsmedelslokaler med tillhörande utrustning.
- Vara väl insatt i branschriktlinjerna för honungsproduktion

Krav på praktisk erfarenhet för gesällbrev i Biodlingsyrket

Den praktiska erfarenheten är central i yrkesbiodling. För att erhålla Gesällbrev skall ansökanden ha praktisk erfarenhet av yrkesmässig biodling av minst 800 timmar, dvs 20 arbetsveckor.

Av dessa 800 timmar ska minst 50% (400 timmar) ske hos en eller flera andra yrkesbiodlare. Dokumenterat praktiskt arbete i samband med utbildningen kan tillgodoräknas. Maximalt 120 timmar. Maximalt 50% av de 800 praktiska timmarna får utgöra praktisk erfarenhet från eget biodlingsföretag.

Praktik kan ske innan, under och/eller efter studieperioden. Det är den sökandes ansvar att hitta en eller flera lämpliga praktikplatser.

- Praktiken skall huvudsakligen ske under säsong – säsong anses vara från första yngelsättningen till sista fodergivan.
- Det är positivt (men inget krav) att vara på flera praktikplatser.
- Praktikplatsen skall bedrivas som näringsverksamhet med ekonomiskt intresse.
- Praktiken skall totalt innehålla minst 10 olika moment.
- Praktik ska intygas enligt dokument som du hittar sist i denna handling (ett intyg per praktikplats).
- Samtliga intyg skickas till yrkesnamnden@biodlingsforetagarna.se

Intyg för praktik inom biodlingsyrket

Sökandens namn: _____

Företagsnamn praktikplats: _____

Organisationsnummer praktikplats: _____

- Praktik hos annan yrkesbiodlare (handledaren fyller i)

_____ Antal timmar på praktikplatsen:

- Praktik i eget företag (sökanden fyller i)

_____ Antal samhällen i egen biodling:

Följande praktiska moment har genomförts under praktiken (totalt minst 10 av nedanstående)

☐ Vårgenomgång	☐ Pollen eller propolisinsamling
☐ Stödfodring eller proteinfodring	☐ Invintring
☐ Storleksbedömning	☐ Sjukdomskontroll
☐ Avelsarbete	☐ Sjukdoms/varroabehandling
☐ Drottningodling	☐ Uppförande av ny bigård
☐ Drottningbyte/tillsättning	☐ Flytt av bisamhällen
☐ Avläggarebildning	☐ Pollineringsuppdrag
☐ Skörd av honung	☐ Skötsel av avläggare
☐ Utplacering av skattlådor	☐ Slungning
☐ Ympning	☐ Tappning
☐ Materialvård	☐ Vaxhantering

Ort och datum: _____ Signatur handledare och namnförtydligande

Ort och datum: _____ Signatur praktikant och namnförtydligande